

Závěrečná zpráva projektu specifického výzkumu – zakázka č. 2125

NÁZEV PROJEKTU:

ZÁŽITKOVĚ PEDAGOGICKÝ PROJEKT VÝUKY PRO DĚTI NA 1. STUPNI ZÁKLADNÍ ŠKOLY A JEHO
OVĚŘENÍ V PRAXI

SPECIFIKACE ŘEŠITELSKÉHO TÝMU:

ODPOVĚDNÝ ŘEŠITEL:

Mgr. Dita Nechanická (KTVS PdF UHK)

STUDENTI MAGISTERSKÉHO STUDIA NA PdF UHK:

Anna Zahálková 20327/1 Učitelství pro 1. stupeň ZŠ - dramatická výchova (P - ZS1DV)

Martina Hulenková 19579/1 Učitelství pro 1. stupeň ZŠ - anglický jazyk (P - ZS1AJ)

CELKOVÁ ČÁSTKA PŘIDĚLENÉ DOTACE: 37 900,- Kč

POPIS VÝZKUMNÉHO PROBLÉMU:

Výzkumným problémem tohoto specifického výzkumu byl projekt výuky na 1. stupni základní školy a jeho ověření v praxi. Výuka byla zaměřena na zážitkové výchovně-vzdělávací metody, které na základě navozených prožitků a jejich pedagogického zpracování rozvíjí osobnost žáka a efektivně ho vedou k dosažení stanovených výchovně-vzdělávacích cílů. Studentka Zahálková se zaměřovala na vliv metod zážitkové pedagogiky použitých ve výuce předmětu Člověk a jeho svět, téma Vesmír, na učební proces a na míru dosažení výchovně-vzdělávacích cílů u žáků 5. ročníku ZŠ. Studentka Hulenková se zabývala vlivem zážitkově-pedagogických metod na výuku předmětu Člověk a jeho svět obsahující vlastivědné téma Česká republika-naše vlast a přírodovědné téma Rozmanitost přírody, proces učení a taktéž na míru dosažení výchovně-vzdělávacích cílů u žáků 4. ročníku ZŠ.

Zážitkové metody výchovy a vzdělávání zažívají rozkvět ve volnočasové a mimoškolní pedagogice a v komerční sféře a stále čekají na využití svého potenciálu v prostředí školní výuky, což bylo motivem pro tento specifický výzkum.

Výzkumný cíl:

Cílem výzkumu bylo vytvořit pravidelné výukové bloky na 1. stupni základní školy založené na metodách zážitkové pedagogiky, tuto výuku ověřit v praxi a vytvořit doporučení pro praxi pro konkrétní výchovně-vzdělávací cíle.

POPIS POSTUPU PŘI ŘEŠENÍ PROJEKTU:

V první fázi projektu, v dubnu 2011, byla domluvena spolupráce s ředitelkou Základní školy Roztoky u Jilemnice a třídními učitelkami čtvrté a páté třídy, které s realizací projektu ve své škole a třídách souhlasily. V květnu a červnu proběhla detailnější komunikace mezi třídními učitelkami, kdy byl projekt blíže specifikován a administrativně zajištěn. V červenci a srpnu byl obstarán souhlas a spolupráce rodičů dětí zmíněných tříd a byly vypracovány jednotlivé výukové bloky. V září bylo zajištěno materiální i nemateriální zázemí pro výuku včetně nahrávacích zařízení. Samotná výuka byla zahájena 7. října a ukončena 9. prosince 2011. Probíhala vždy ve dvouhodinovém bloku jednou týdně, tedy v každé třídě proběhla v rozsahu osmnácti hodin. V prosinci byla zahájena analýza a hodnocení realizované výuky a příprava kontrolovatelných výstupů.

METODOLOGIE VÝZKUMU:

Základní charakteristikou tohoto výzkumného projektu je intervenční experimentální šetření využívající metod smíšeného výzkumu, tzv. triangulační metody, kdy jedna metoda doplňuje druhou a výzkum je tak komplexnější a propojenější. Hlavními výzkumnými metodami celého projektu byly zúčastněné pozorování, skupinový rozhovor a nestandardizovaný didaktický test, respektive standardizovaný dotazník.

VÝSLEDKY VÝZKUMU:

Cílem specifického výzkumu bylo připravit a zrealizovat výukové bloky na 1. stupni ZŠ, tyto bloky zrealizovat, vyhodnotit a vypracovat doporučení pro praxi. Na základě těchto stanovených cílů a stavu projektu lze říci, že příprava a realizace byla splněna. Vzhledem k dokončení realizace výuky v prosinci 2011 jsou v současné době získané informace, zdroje a data – záznamy rozhovorů, videozáznamy z výuky, didaktické testy a dotazníky v procesu

zpracovávání. Audio a video záznamy jsou kvalitativně analyzovány, didaktické testy a dotazníky jsou vyhodnocovány kvantitativně a jsou hledány vzájemné souvislosti.

Dílčí výsledky a interpretace nasvědčují tomu, že v hodinách vedených metodami zážitkové pedagogiky si žáci látku rychleji a déle pamatují a výuku hodnotí jako zábavnou.

Podrobnější výsledky a závěry budou však prezentovány ve vybraných časopisech a budou přiloženy dodatečně.

PLNĚNÍ KONTROLOVATELNÝCH VÝSLEDKŮ ŘEŠENÍ:

- 1) **Diplomové práce** participujících studentek: budou obhájeny v akademickém roce 2011/2012.
- 2) **Odborný článek v internetovém periodiku GYMNASION**, časopise pro zážitkovou pedagogiku: je připravován a probíhá komunikace s redakční radou časopisu.
- 3) **Článek v recenzovaném (neimpaktovaném) periodiku** schváleného Radou pro výzkum a vývoj JOURNAL OF OUTDOOR ACTIVITIES (ISSN 1802-3908), Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem: je připravován a do 1.4. bude odeslán do redakce (časopis má svou uzávěrku dvakrát za rok – 1. října a 1. dubna)

PŘEHLED REALIZOVANÝCH VÝDAJŮ :

- a) osobní náklady včetně stipendií – 12 000 Kč (stipendia à 5000 Kč a cestovné à 1000 Kč na každou studentku)
- b) náklady nebo výdaje na pořízení hmotného a nehmotného majetku – 26 036 Kč (materiální vybavení, na které byla vynaložena většina schválených financí bylo využito pro realizaci jednotlivých výukových bloků, které byly svým pojetím náročné na materiál a podmínky)
- c) další provozní náklady – 0 Kč
- d) náklady nebo výdaje na služby – 0 Kč

Celkem čerpáno: 38 036 Kč

Přečerpáno: 136 Kč

Podrobněji rozepsáno v příloze

ZÁVĚRY:

1. Připravit a zrealizovat 18 hodin výuky využívající metod zážitkové pedagogiky na 1. stupni ZŠ – **splněno**
2. Proces výuky analyzovat, vyhodnotit a vypracovat doporučení pro praxi - **probíhá**
3. Diplomové práce participujících studentek – **rozpracovány**
4. Odborný článek v internetovém periodiku GYMNASION – **připravován**
5. Článek v recenzovaném časopise JOURNAL OF OUTDOOR ACTIVITIES - **připravován**

PŘÍLOHA: „Výsledovka“ z ekonomického informačního systému Magion – vyúčtování dotace

Datum odevzdání: 3.1. 2012

Zpracovala: Mgr. Dita Nechanická